

ESMAs Supervisory briefing – tillämpningsexempel för upprättande av anvisningar om prissättningsprocessen i fondbolag

A. Krav enligt ESMAs Supervisory briefing

För att undvika dolda utgifter ska fondbolaget i prissättningsprocessen identifiera och kvantifiera alla utgifter som tas ut av fonden oberoende av vem som i sista hand betalar dem.

I prissättningsprocessen ska fondbolaget bedöma bland annat om

- a) utgifterna för tjänsten är förenliga med investerarnas intressen. Bolagen ska bedöma om utgifterna är nödvändiga till exempel för att genomföra placeringspolicyn eller för att uppfylla kraven i regleringen.
- b) utgifterna är rätt avvägda i förhållande till marknadspraxis och fonder med motsvarande placeringsstrategi
- c) utgiftsstrukturen ligger i linje med bolagets placeringsstrategi (utgifterna för komplexa strategier är högre än för enkla strategier)
- d) utgifterna är skäliga med beaktande av placeringsfondens förväntade nettoavkastning samt dess riskprofil och placeringsstrategi
- e) andelsägarna behandlas jämlikt i prissättningen
- f) utgifterna tydligt har indelats i utgifter som betalas av fondbolaget och utgifter som tas ut av placeringsfonden, för att undvika dubbel debitering
- g) ett maximibelopp har fastställts för olika utgifter (såsom tecknings- och lösenarvode) och om investerarna har informerats tydligt om detta
- h) fondbolagets eventuella resultatbaserade avgiftsmodell uppfyller ESMAs riktlinjer för resultatbaserade avgifter (ESMA34-39-992) och om investerarna informeras om modellen i enlighet med riktlinjerna
- i) investerarna informeras om alla utgifter i enlighet med EU-regelverk (AIFMD, PRIIPS och UCITS) och eventuella nationella krav
- j) prissättningsprocessen och de utgifter som tas ut av fonden baserar sig på tillförlitliga och väldokumenterade data som gör det möjligt för tillsynsmyndigheten att också i efterskott räkna ut fondens utgifter.

B. Tillämpningsexempel

1) Tydliga prissättningsmodeller, inga oskäliga utgifter har tagits ut av investerarna

Av det granskade urvalet framgår att bolagens prissättnings- och avgiftsmodeller inte i regel är komplexa, utan kan betraktas som tydliga och överskådliga.

Resultatbaserade avgiftsmodeller kan innebära svårare prissättningsmodeller för de målgrupper som använder dessa fonder. Resultatbaserade avgifter är dock inte väldigt vanliga. Av fondbolagen i urvalet meddelade två bolag att de debitera sådana avgifter i sina fonder, av vilka det ena bolaget hade slutat använda resultatbaserade avgifter under granskningsperioden.

I urvalet observerades inga direkta missbruk, såsom dubbel debitering av avgifter. Metoderna för den tematiska bedömningen var dock inte tillräckliga för att undersöka alla de utgifter och kassaflöden som nämnts i svaren, till exempel arrangemangen för återbäring av arvoden.

23.3.2022

53/02.01.03/2020

Offentligt

Tillämpningsexempel 1: Till exempel för stor handel och utgifterna för den kan vara oskäligen utgifter.

Tillämpningsexempel 2: Regleringen om incitament och om hantering av intressekonflikter bör beaktas i eventuella arrangemang för återbäring av arvoden.

2) Prissättningen grundar sig på marknadsfaktorer – Investeringarnas intressen var inte i fokus

Beträffande fondernas utgiftsnivå visar granskningen att fondbolagens prissättning i regel baserar sig på konkurrens- och marknadsläget och till exempel kostnaderna för förvaltning av fonden.

En del av bolagen betraktar kostnaderna också ur investeringarnas perspektiv men detta är inte den primära utgångspunkten vid fastställandet av den slutliga utgiftsnivån. Prissättningsprocesserna omfattar till exempel inte någon bedömning eller specificering i förväg av en hur stor andel av fondens förväntade avkastning arvoden och utgifter kan utgöra.

Bolagen visar inte heller i samband med produkthanteringsförfarandet eller vid definitionen av kundmålgruppen några andra kvantitativa gränser för utgiftsstrukturen än maximinivåerna till exempel beträffande hur stora utgifterna kan vara i förhållande till den förväntade avkastningen.

Tillämpningsexempel 3: När bolagen fastställer sina utgifter och arvoden skulle det vara motiverat att de betraktar investeringarnas intressen mot bakgrund av utgifternas och arvodenas godtagbara andel av den totala avkastningen.

Tillämpningsexempel 4.: Investeringarnas intressen bör betraktas enskilt för varje fond eller fondandelsserie så att den fond eller fondandelsserie som erbjuds för varje enskild investering är rimlig ur investeringarens synvinkel och förenlig med investeringarens intressen. Alla andelsägarna ska ta del i täckningen av fondens kostnader. En fond kan inte innehålla fondandelsserier för vilka inga arvoden uppbärs av investeringaren.

3) Bristfällig dokumentationen av prissättningsprocesser

Finansinspektionen har inte kunnat försäkra sig om att bolagen i sin prissättning tillämpar vägledningen i ESMA:s Supervisory briefing, eftersom den inlämnade dokumentationen var bristfällig. Vissa bolag har beaktat faktorer som gäller prissättningen av fonder i upprättandet av processer och dokument i enlighet med regleringen, såsom i de krav som gäller produkthanteringsförfarandet.

Tillämpningsexempel 5: Som ett led i prissättningsprocessen bör bolagen också ange grunderna för sin utgifts- och arvodesstruktur och för beräkningen av deras belopp. En beskrivning av grunderna bidrar till att säkerställa att alla nödvändiga faktorer, inklusive investeringarnas intressen, beaktas vid fastställandet och den regelmässiga bedömningen av utgifter och arvoden.

4) Korrekta uppgifter i faktablad

De uppgifter om bland annat fondens aktivitet och jämförelseindex som ska redovisas i faktablad hade i regel redovisats korrekt. Alla faktablad innehöll dessutom en beskrivning av fondens handlingsfrihet i förhållande till jämförelseindex. I uppgifterna om den historiska avkastningen observerades mindre enskilda brister.

5) Brister i dokumentationen av processen för beräkning av löpande utgifter

Alla bolag kunde inte med begärd noggrannhet redovisa de poster som fondens totala utgifter (siffran för löpande utgifter) består av. Bolagen kunde inte heller presentera interna processanvisningar för fastställande av löpande utgifter, och bolagens dokumentation måste till denna del förbättras.

Tillämpningsexempel 6: Beräkningen av fondernas löpande utgifter bör vara så väl dokumenterad att tillsynsmyndigheten vid behov kan kontrollera vilka poster de löpande utgifterna består av.

6) Utgifter och arvodesnivån konsekventa mellan olika fondtyper

Genomsnittsvärdena av de löpande utgifterna för fonderna i urvalet var i regel konsekventa både per fondtyp och i fråga om sambandet mellan risk och avkastning. Av fonder med högre risk, såsom aktiefonder som investerar i små företag, uppbars högre avgifter än för fonder med lägre risk.

Den främsta motiveringen för beloppet av löpande utgifter var fondens aktivitet, dvs. beloppet av aktiv risk. Bolagens svar höll sig på en allmän nivå och innehöll ingen detaljerad bedömning av betydelsen av aktiviteten på fondnivå eller nyckeltal för aktiviteten.

7) Rätt höga arvoden i vissa fonder, men arvoden visar en sjunkande trend överlag

Finländska fonders utgiftsnivå har visat en nedåtgående trend under de senaste åren¹. Vissa av fonderna i urvalet hade rätt höga löpande utgifter (ca 30–80 % högre än fonderna i jämförelsegruppen) och skiljde sig därmed från mängden. De löpande utgifterna för de ovan nämnda fonderna låg mellan 1,5 och 2,6 %². Merparten av dessa fonder investerade globalt i aktier eller i både aktier och ränteinstrument via andra fonder.

8) Inga betydande brister observerades i arrangemangen för användning av metoder för effektiv portföljförvaltning

Bolag som använder metoder för effektiv portföljförvaltning (till exempel aktielån) ska beakta bland annat vilka metoder placeringsfonden kan använda - och under vilka förutsättningar – samt vilka uppgifter om användningen av metoderna som ska lämnas till investerarna. Inkomsterna från användningen av metoderna ska krediteras till fonden.

¹ Medeltal för finländska placerings- och specialplaceringsfonders löpande utgifter enligt uppgifterna i investeringsundersökningen: 1,4% (2017), 1,32% (2018), 1,29 (2019 och 1,27 (2020).

² Medeltal vägt med tillgångarna för de granskade fondandelsserierna.

23.3.2022

53/02.01.03/2020

Offentligt

Tillämpningsexempel 7: Av fondbolagens interna processer och anvisningar ska framgå hur de arrangemang som krävs enligt regleringen genomförs. Dessutom ska investerarinformationen (inklusive fondens stadgar) endast innehålla uppgifter om de metoder för effektiv portföljförvaltning som placeringsfonden i verkligheten använder och inte redogöra för alla sådana metoder som fonden eventuellt kommer att använda i framtiden.